

شیوع اعتیاد به اینترنت و رابطه‌ی آن با تعلل‌ورزی و پرخاشگری در دانش‌آموزان

آذر کیامرثی^۱ و سعید آریاپوران^۲

چکیده

اعتیاد به اینترنت یکی از مشکلات دانش‌آموزان در سال‌های اخیر است. هدف این پژوهش بررسی شیوع اعتیاد به اینترنت و رابطه‌ی آن با تعلل‌ورزی تحصیلی و پرخاشگری دانش‌آموزان سال اول دبیرستان بود. به همین منظور، ۴۰۶ دانش‌آموز دختر و پسر سال اول دبیرستان شهرستان اردبیل به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای انتخاب شدند و آزمون اعتیاد به اینترنت یانگک، مقیاس ارزیابی تعلل‌ورزی نسخه‌ی دانش‌آموز و پرسشنامه پرخاشگری اهواز را تکمیل نمودند. روش پژوهش زمینه‌یابی بود. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از همبستگی پیرسون و تحلیل واریانس چند متغیری (مانوا) استفاده شد. نتایج نشان داد که ۷۲/۴ درصد دانش‌آموزان سال اول دبیرستان شهرستان اردبیل بدون اعتیاد به اینترنت، ۲۳/۴ درصد در معرض اعتیاد به اینترنت و ۴/۲ درصد دارای اعتیاد به اینترنت بوده‌اند. نتایج همبستگی پیرسون نشان داد که بین اعتیاد به اینترنت با تعلل‌ورزی تحصیلی و پرخاشگری رابطه‌ی مثبت وجود داشت. نتایج تحلیل واریانس چندمتغیری نشان داد که تعلل‌ورزی تحصیلی در دانش‌آموزان معناد به اینترنت و دانش‌آموزان در معرض اعتیاد به اینترنت بیشتر از دانش‌آموزان بدون اعتیاد به اینترنت بوده است؛ همچنین پرخاشگری در دانش‌آموزان معناد به اینترنت بیشتر از دانش‌آموزان بدون اعتیاد به اینترنت بوده است. بنابراین توجه به شیوع اعتیاد به اینترنت و متغیرهای مرتبط با آن (مخصوصاً تعلل‌ورزی تحصیلی و پرخاشگری) در دانش‌آموزان دبیرستان اهمیت خاصی برای پژوهشگران و مشاوران مدرسه دارد.

واژه‌های کلیدی: اعتیاد به اینترنت، تعلل‌ورزی تحصیلی، پرخاشگری

۱. a.kiamarsi52@gmail.com

۱. نویسنده‌ی رابط: عضو هیات علمی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردبیل

۲. استادیار گروه روان‌شناسی، دانشگاه ملایر

تاریخ دریافت مقاله: ۹۳/۲/۲۵

تاریخ پذیرش مقاله: ۹۳/۶/۱۴

شیوع اعتیاد به اینترنت و رابطه‌ی آن با تعلل‌ورزی و پرخاشکری در دانشآموزان

مقدمه

اعتیاد به اینترنت اختلالی است که در سال ۱۹۹۶ توسط یک روانشناس به نام یانگ^۱ مطرح شد. کاپلان و سادوک^۲ (۲۰۰۲) اعتیاد به اینترنت را نوعی از استفاده از اینترنت می‌نامد که موجب مشکلات روان‌شناسی، اجتماعی، تحصیلی و شغلی می‌شود. رایج‌ترین تعریف اعتیاد با اینترنت آن است که اینترنت باعث وابستگی رفتاری در افراد شود (دونگ، زو و زائو^۳، ۲۰۱۱؛ رومرتامسون، لینت، گرینگلباخ و مولر^۴، ۲۰۰۹). تحقیقات نشان می‌دهد که اعتیاد به اینترنت با عملکرد تحصیلی رابطه‌ی منفی دارد (نصیری، راعی، وطنی، کشاورز و هاشیانی، ۲۰۱۱). همچنین اعتیاد به اینترنت نقش مهمی بر عملکرد تحصیلی دانشجویان دارد (چنگ و پنگ^۵، ۲۰۰۸؛ لی، ونگ و ونگ^۶، ۲۰۰۹). همچنین یانگ (۱۹۹۸) نشان داد زمانی که دانشجویان وقت زیادی را به استفاده از اینترنت می‌گذرانند، باعث می‌شود که آنها تکالیف درسی، خواندن و مطالعه را به سختی انجام دهند و خواب‌شان مختل شود، این امر عملکرد تحصیلی آنها را به صورت منفی تحت تأثیر قرار خواهد داد.

سasmaz، آنر، کورت، یاپیسی، یازیسی^۷ و همکاران (۲۰۱۴) نشان دادند که در میان دانشآموزان دوره‌ی راهنمایی میزان اعتیاد به اینترنت ۱۵/۱ درصد است. کاس، گریفیس و بیندر^۸ (۲۰۱۳) نشان دادند که ۳/۲ درصد از دانشجویان یکی از دانشگاه‌های انگلیس اعتیاد به اینترنت داشتند. اسچانفلد و یان^۹ (۲۰۱۲) نشان دادند که ۰/۹ درصد از کاربران اینترنت دارای اعتیاد به

- 1 . Young
- 2 . Kaplan & Sodock
- 3 . Dong, Zhou & Zhao
- 4 . Rømer Thomsen, Linnet, Krügelbach & Møller
- 5 . Chen & Peng
- 6 . Li, Wang & Wang
- 7 . Sasmaz, Oner, Kurt, Yapıcı & Yazıcı
- 8 . Kuss, Griffiths & Binder
- 9 . Schoenfeld & Yan

اینترنت بودند. همچنین نشان داده شده است که ۱۷/۹ درصد از کاربران از عالیم اعتیاد اینترنتی برخوردار بودند (تسای، چنگ، یه، شی، چن^۱، یانگ و یانگ، ۲۰۰۹). چو و هسیائو^۲ (۲۰۰۰) نشان دادند که میزان اعتیاد به اینترنت در میان دانشجویان تایوان ۵/۹ درصد است. وو و زو^۳ (۲۰۰۴) نشان دادند که این میزان در میان دانشجویان چین ۱۰/۶ درصد است. در تحقیقی بر روی ۱۸۰۰۰ کاربر اینترنت نشان داده شده است که ۵/۷ درصد شرکت کنندگان ملاک‌های اعتیاد به اینترنت را داشتند (به نقل از مشایخ و برجعلی، ۱۳۸۲). در ایران نیز تحقیقات مختلف به میزان شیوع اینترنت اشاره کرده‌اند. به عنوان نمونه، مشایی، احمدپور، پوررشیدی بشرآبادی، رضاحسینی، آیت‌الله‌ی، بیدکی و عرب‌بنی‌اسد (۲۰۱۳) نشان دادند که در دانشجویان پزشکی میزان اعتیاد به اینترنت ۰/۹ درصد بوده است. همچنین نشان داده شده است که در در میان دانشجویان فارس زبان، ۱۶/۸ درصد اعتیاد به اینترنت پایین، ۴۶/۷ درصد اعتیاد به اینترنت متوسط و ۴۶/۷ درصد اعتیاد به اینترنت بالا و ۱۳/۸ درصد اعتیاد به اینترنت شدید وجود دارد (نصیری و همکاران، ۲۰۱۱). تحقیقات دیگر نشان می‌دهد که شیوع اعتیاد به اینترنت در میان دانشآموزان دیبرستانی شهر تهران ۳/۸ درصد بوده است (قاسمزاده، شهرآرای و مرادی، ۱۳۸۶) و در میان دانشآموزان دختر ۳/۲ درصد می‌باشد (قاسمزاده و همکاران، ۱۳۸۶).

تعلل‌ورزی تحصیلی^۴ یکی از مشکلات دانشآموزان می‌باشد که به تمایل به اجتناب از فعالیت، محول نمودن کار به آینده و استفاده از عذرخواهی برای توجیه تأخیر در انجام فعالیت تحصیلی تعریف شده است (الیس و کنوس^۵، ۲۰۰۲). استیل، بروشن و وامباخ^۶ (۲۰۰۱) نشان دادند که تعلل‌ورزی تحصیلی پیش‌بینی کننده‌ی عملکرد بوده و با خلق و شخصیت و عزت‌نفس رابطه

1 . Tsai, Cheng, Yeh, Shih & Chen

2 . Chou & Hsiao

3 . Wu & Zhu

4 . academic procrastination

5 . Ellis & Knaus

6 . Steel, Brothen & Wambach

شیوع اعتیاد به اینترنت و رابطه‌ی آن با تعلل‌ورزی و پرخاشکری در دانشآموزان

معنی دار دارد. تعلل‌ورزی را گرایش رفتاری در به تأخیر انداختن آنچه برای رسیدن به هدف ضروری است، می‌دانند و به عبارتی به آینده محول کردن کاریست که تصمیم به اجرای آن گرفته‌اند (خرمایی، عباسی و رجبی، ۱۳۹۰؛ پورعبدل، صبحی قراملکی و عباسی، ۱۳۹۴). بررسی لوبرز، وندرورف، کوپر و هنریکس^۱ (۲۰۱۰) در یک نمونه دانشآموزی ۹۰۰۰ نفری نشان داد که تعلل‌ورزی بر روی زمان انجام تکالیف شب، تأثیر منفی دارد. اواداکی^۲ (۲۰۱۱) نشان داد که بین استفاده مشکل‌ساز از اینترنت و تعلل‌ورزی تحصیلی دانشجویان رابطه‌ی معنی دار وجود ندارد. اما ورستچکو^۳ (۲۰۰۶) نشان داد که بین استفاده مشکل‌ساز از اینترنت با تعلل‌ورزی رابطه مثبت وجود دارد. مهرابی (۱۳۹۲) نشان داد که در دانشآموزان دختر سال اول دبیرستان بین اعتیاد به اینترنت با تعلل‌ورزی تحصیلی، تعلل‌ورزی در آماده کردن تکالیف و تعلل‌ورزی در آمادگی برای امتحان و رابطه‌ی مثبت معنی دار وجود داشت.

پرخاشگری^۴ رفتار هدفداری است که در جهت تحقیر و یا تخفیف شخصیت دیگران و آسیب رسانیدن به آنها صورت می‌گیرد (садوک و سادوک^۵، ۲۰۰۵). مطالعات نشان می‌دهد که روان‌نژنی، هیجان‌خواهی، اضطراب صفت، اضطراب حالت با اعتیاد به بازی‌های اینترنتی رابطه‌ی معنی دار دارند (مهروف و گریفیث^۶، ۲۰۱۰). گراسر، تالمون و گریفیث^۷ (۲۰۰۷) نشان دادند که ۱۱/۹ درصد افراد دارای معیارهای تشخیصی برای اعتیاد مرتبط با بازی‌های کامپیوترا بودن، اما نشانه‌های کمی برای وجود رفتار پرخاشگری مرتبط با بازی‌های کامپیوترا یافت شد. یعنی، وو، هانگ و کو^۸ (۲۰۱۱) نیز نشان دادند که افراد مبتلا به اعتیاد به اینترنت خشونت بالایی

---

1 . Lubbers, Van Der Werf, Kuyper & Hendriks

2 . Odaci

3 . Wretschko

4 . Aggression

5 . Sodock & Sadock

6 . Mehroff & Griffiths

7 . Grüsser, Thalemann & Griffiths

8 . Yen, Yen, Wu, Huang & Ko

را هم در جهان واقعی و هم در جهان مجازی (اینترنت) نشان دادند.

مشکلات تحصیلی در سال اول دبیرستان می‌تواند زیرینای مشکلات تحصیلی در مقاطع تحصیلی بالاتر باشد، لذا توجه به مشکلات روانشناختی دانش‌آموزان مهم و ضروری است. با توجه به آنکه شیوع اعتیاد به اینترنت در میان دانش‌آموزان سال اول دبیرستان در ایران کمتر مورد بررسی قرار گرفته است، نتایج این پژوهش از نظر بالینی و پژوهشی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. همچنین یافته‌های این پژوهش می‌تواند با تعیین درصد اعتیاد به اینترنت در میان دانش‌آموزان و تعیین رابطه آن با تعلل ورزی تحصیلی و پرخاشگری دانش‌آموزان در کمک به مراکز مشاوره آموزش و پرورش نقش مهمی داشته باشد، زیرا این امر در تعیین برنامه‌های آموزشی و درمانی مراکز مشاوره دانش‌آموزی نقش مؤثری دارد و مراکز مشاوره دانش‌آموزی می‌توانند جهت رفع اعتیاد به اینترنت در میان دانش‌آموزان، اقدامات روان‌شناختی لازم را انجام دهند.

هدف پژوهش حاضر بررسی میزان شیوع اعتیاد به اینترنت و رابطه‌ی آن با تعلل ورزی و پرخاشگری دانش‌آموزان سال اول دبیرستان می‌باشد که براساس این هدف سوالات اصلی این پژوهش عبارتند از «۱- میزان شیوع اعتیاد به اینترنت در دانش‌آموزان سال اول دبیرستان‌های اردبیل چقدر است» و «آیا بین اعتیاد به اینترنت با تعلل ورزی و پرخاشگری دانش‌آموزان سال اول دبیرستان رابطه وجود دارد؟».

روش

روش تحقیق این پژوهش از نوع زمینه‌یابی مقطعی بود و از روش همبستگی استفاده شده است.

جامعه، نمونه و روش نمونه‌گیری: جامعه‌ی آماری این پژوهش را کل دانش‌آموزان منطقه‌ی ۱ و ۲ آموزش و پرورش شهرستان اردبیل تشکیل دادند که ۷۵۰۸ دانش‌آموز (۳۶۶۰ نفر مؤنث و ۳۸۴۸ نفر مذکور) بودند که در سال تحصیلی ۹۱-۹۲، در مقطع تحصیلی اول دبیرستان مشغول به تحصیل بودند. نمونه‌ی آماری این پژوهش براساس فرمول کرجسی و مورگان (۱۹۷۰) بدست آمده است که در زیر آمده است:

شیوع اعیاد به اینترنت و رابطه‌ی آن با تعلل‌ورزی و پرخاشکری در دانشآموزان

$$s = \frac{z^2 N_p (1-p)}{d^2 (N-1) + Z^2 p(1-p)}$$

براساس این فرمول حجم نمونه در این پژوهش به صورت زیر محاسبه می‌شود:

$$s = \frac{(1/96)^2 (7508 \times 0/5)(0/5)}{(0/05 \times 0/05)(7508 - 1) + (1/96)^2 (0/5 \times 0/5)} = \frac{7210/6832}{19/7281} = 365/50$$

بنابراین حجم نمونه در این پژوهش ۳۶۵ نفر بود، اما به دلایل مختلف از جمله افت آزمودنی‌ها و همچنین به این دلیل که بررسی میزان شیوع اعیاد به اینترنت در دانشآموزان یکی از اهداف پژوهش بوده و میزان شیوع نیاز به نمونه بیشتری دارد، نمونه‌ی این پژوهش را ۴۲۱ نفر از دانشآموزان سال اول شهرستان اردبیل تشکیل دادند که با روش خوشه‌ای چندمرحله‌ای انتخاب شدند. به این صورت که از بین کل دیبرستان‌های شهرستان اردبیل ۱۲ مدرسه (۶ مدرسه پسرانه و ۶ مدرسه دخترانه) به صورت تصادفی انتخاب شدند و از هر مدرسه ۲ کلاس سال اول دیبرستان به صورت تصادفی انتخاب و کل دانشآموزان آن کلاس‌ها در تحقیق شرکت داده شدند. در نهایت ۱۵ پرسشنامه به دلیل تکمیل ناتمام حذف شدند و نمونه‌ی نهایی به ۴۰۶ نفر کاهش یافت. ابزارهای گردآوری اطلاعات در این پژوهش عبارتند از:

الف- آزمون اعیاد به اینترنت یانگک: این آزمون توسط یانگک (۱۹۹۶) ساخته شده و از معتبرترین پرسشنامه‌ها در زمینه اعیاد اینترنتی است. این پرسشنامه در ۲۰ گویه طراحی شده است، خود اجرا می‌باشد و به روش لیکرت از هر گز (۰) تا همیشه (۴) نمره‌گذاری می‌شود. گزاره‌های این آزمون برای تشخیص قماربازی DSM-IV-TR براساس ملاک‌های بیمارگونه طراحی شده است. نمرات به دست آمده برای هر فرد، وی را در سه گروه طبقه‌بندی می‌کند، ۱- کاربر عادی اینترنت؛ ۲- کاربری که در اثر استفاده زیاد دچار مشکلاتی شده است؛ و ۳- کاربر معتمد که استفاده بیش از حد وی را وابسته کرده و نیاز به درمان دارد. این پرسشنامه جنبه‌های مختلف

اعتیاد به اینترنت را می‌سنجد و به تعیین اینکه آیا استفاده بیش از حد از اینترنت بر جنبه‌های مختلف زندگی فرد تأثیر دارد یا نه می‌پردازد (مورالی و جورج^۱، ۲۰۰۷). نمرات بین ۲۰ تا ۴۹ عدم اعتیاد به اینترنت، نمرات بین ۵۰ تا ۷۹ در معرض اعتیاد به اینترنت و نمرات بین ۸۰ تا ۱۰۰ اعتیاد به اینترنت را نشان می‌دهد. در مطالعه‌ی یانگ و همکاران، اعتبار درونی پرسشنامه بالاتر از ذکر شده و اعتبار به روش بازآزمایی نیز معنی‌دار گزارش شده است (مان^۲، ۲۰۰۶). ویدیانتو و مک‌موران^۳ (۲۰۰۴) در مطالعه خود روایی صوری این پرسشنامه را بسیار بالا ذکر کرده‌اند. در ایران اعتبار و پایایی این آزمون، توسط علوی، اسلامی، مرآثی، نجفی، جنتی‌پور، و رضاضور (۱۳۸۹) بدست آمده است که پایایی بازآزمایی آن ۰/۸۲، همسانی درونی از طریق آلفای کرونباخ ۰/۸۲ و از طریق دونیمه سازی ۷۲/۰ بوده است.

ب- مقیاس ارزیابی تعلل ورزی نسخه‌ی دانش‌آموز: این مقیاس توسط سولومون و راث‌بلوم^۴ (۱۹۸۴) برای بررسی تعلل ورزی تحصیلی در سه حوزه‌ی آماده کردن تکالیف، آمادگی برای امتحان و تهیه گزارش نیمسالی ساخته شده و دارای ۲۱ گویه است (جوکار و دلاورپور، ۱۳۸۶). پاسخ دهنده به هر گویه با استفاده از مقیاس ۴ درجه‌ای لیکرت از «به ندرت» تا «تقریباً همیشه» پاسخ می‌دهد. در ایران به منظور تعیین پایایی این مقیاس جوکار و دلاورپور (۱۳۸۶) مقدار شاخص KMO را برابر ۰/۸۸ بدست آوردند و مقدار عددی شاخص خی^۲ در آزمون کرویت موچلی برابر با ۲۱۵۸/۳۸۴ بود که در سطح ۰/۰۰۱ معنادار بود و نشانگر کفایت نمونه و متغیرهای انتخاب شده برای انجام تحلیل عاملی بود. همچنین همبستگی کل گویه‌ها با نمره‌ی کل مقیاس در سطح مطلوب معنی‌دار و ضریب آلفای کرونباخ مقیاس برابر با ۰/۹۱ بود. در پژوهش حاضر از دو خرده مقیاس اول یعنی آماده کردن تکالیف و آمادگی برای امتحان استفاده شده است.

1 . Murali & George

2 . Man

3 . Widjyanto & Mc Murran

4 . Solomon & Rothblum

شیوه اعتیاد به اینترنت و رابطه‌ی آن با تعلل‌ورزی و پرخاشگری در دانشآموزان

ج- پرسشنامه‌ی پرخاشگری اهواز: این پرسشنامه توسط زاهدی‌فر، نجاریان و شکرکن (۱۳۷۹) براساس تحلیل عوامل ساخته شده است. این پرسشنامه دارای ۳۰ گویه می‌باشد و آزمودنی به این گویه‌ها به صورت ۴ گرینه‌ای (هر گز، به ندرت، گاهی اوقات و همیشه) پاسخ می‌دهد. در تحلیل عوامل مشخص شد که با توجه به ارزش‌های ویژه، حدأکثر سه عامل قوی قابل استخراج است. در تحلیل عوامل از بارهای عاملی حدأکثر $0/63$ و حدأقل $0/45$ استفاده شد. سه عامل و سه مؤلفه‌ی بدست آمده از تحلیل عوامل عبارتند از: خشم و عصبانیت، تهاجم و توهین و لجاجت و کینه توزی. ضریب پایایی از طریق آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه $0/87$ ، عامل اول $0/85$ ، عامل دوم $0/76$ و عامل سوم $0/75$ بدست آمده است. ضریب همبستگی پرسشنامه‌ی پرخاشگری اهواز با خرده مقیاس بروونگرایی- درونگرایی، روان‌ترنندی و روانپریشی از پرسشنامه‌ی تشخیص شخصیتی آیزنک به ترتیب ضرایب $0/20$ ، $0/36$ و $0/55$ معنی‌دار می‌باشد. ضریب همبستگی پرسشنامه‌ی پرخاشگری اهواز با مقیاس پرخاشگری باس- دورکی (۱۹۷۵) $0/56$ بدست آمده است (ابوالقاسمی و نریمانی، ۱۳۸۴).

روش اجراء: پس از تعیین حجم نمونه، پژوهشگران به دیبرستان‌های شهرستان اردبیل و سپس کلاس‌های سال اول دیبرستان مراجعه نمود. سپس با کسب اجازه از مدیران مدارس و معلمان هر کلاس (با در دست داشتن معرفی نامه از طرف دانشگاه آزاد اسلامی اردبیل) و با خواندن راهنمای پرسشنامه‌ها برای دانشآموزان هر کلاس، پرسشنامه‌های پژوهش را در اختیار دانشآموزان قرار دادند. دانشآموزان به مدت ۲۰ تا ۳۵ دقیقه به پرسشنامه‌ها پاسخ دادند. در نهایت پس از جمع‌آوری پرسشنامه‌ها، داده‌های خام با نرم افزار SPSS-20 و با استفاده از آزمون‌های آماری فراوانی، درصد، میانگین، احراف معیار و همبستگی پیرسون و تحلیل واریانس چند متغیری مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

نتایج

یافته‌های توصیفی نشان داد که از نظر وضعیت سنی $39/9$ درصد دانشآموزان ۱۵ سال، $41/4$

درصد ۱۶ سال، ۱۴/۳ درصد ۱۷ سال و ۴/۴ درصد ۱۸ سال بوده‌اند. همچنین از نظر وضعیت جنسیتی ۵۱/۷ درصد دانش‌آموزان دختر و ۴۸/۳ درصد پسر بوده‌اند. جدول ۱ نشان می‌دهد که ۷۲/۴ درصد دانش‌آموزان بدون اعتیاد به اینترنت، ۲۳/۴ درصد در معرض اعتیاد به اینترنت و ۴/۲ درصد دارای اعتیاد به اینترنت بوده‌اند.

جدول ۱. درصد و فراوانی دانش‌آموزان بر اساس اعتیاد به اینترنت

درصد	فراوانی	گروه
۷۲/۴	۲۹۴	عدم اعتیاد به اینترنت (نمرات بین ۲۰ تا ۴۹)
۲۳/۴	۹۵	در معرض اعتیاد به اینترنت (نمرات بین ۵۰ تا ۷۹)
۴/۲	۱۷	اعتیاد به اینترنت (نمرات بین ۸۰ تا ۱۰۰)

جدول ۲ میانگین و انحراف استاندارد اعتیاد به اینترنت، تعلل ورزی تحصیلی و پرخاشگری را در دانش‌آموزان سال اول دبیرستان نشان می‌دهد.

جدول ۲. میانگین و انحراف استاندارد و ضرایب همبستگی متغیرها مورد مطالعه

اعتباد به اینترنت	SD	M	متغیر
-	۴۳/۵۲	۴۳/۱۳	اعتیاد به اینترنت
۰/۲۱	۳/۹۳	۱۴/۳۶	آمادگی برای امتحان
۰/۱۹	۵/۶۶	۱۹/۷۲	آماده کردن تکلیف
۰/۲۲	۸/۵۳	۳۴/۰۶	تعلل ورزی تحصیلی
۰/۳۳	۳/۶۶	۱۵/۱۵	خشم و عصبانیت
۰/۲۶	۳/۳۰	۱۵/۴۹	تهاجم و توهین
۰/۲۸	۳/۴۳	۱۵/۲۶	لجاجت و کینه توزی
۰/۳۱	۹/۸۲	۴۵/۹۰	پرخاشگری

جدول ۲ نشان می‌دهد که بین اعتیاد به اینترنت با تعلل ورزی تحصیلی ($r=0.22$)، تعلل ورزی در آماده کردن تکلیف ($r=0.19$) تعلل ورزی در آمادگی برای امتحان ($r=0.21$) رابطه‌ی معنی‌دار

شیوه اعتیاد به اینترنت و رابطه‌ی آن با تعلل‌ورزی و پرخاشگری در دانشآموزان

وجود دارد. همچنین بین اعتیاد به اینترنت با پرخاشگری ($\chi^2 = 0/31$ ، خشم و پرخاشگری ($\chi^2 = 0/33$)، تهاجم و توهین ($\chi^2 = 0/26$) و لجاجت و کینه توژی ($\chi^2 = 0/28$) رابطه‌ی معنی دار وجود دارد.

جدول ۳ نشان می‌دهد که بین دانشآموزان بدون اعتیاد، در معرض اعتیاد و معتاد به اینترنت در میزان تعلل‌ورزی تحصیلی و پرخاشگری تفاوت معنی‌دار وجود دارد.

جدول ۳. خلاصه نتایج تحلیل واریانس چندعاملی (مانوا) برای مقایسه تعلل‌ورزی و پرخاشگری در گروه دانشآموزان بدون اعتیاد، در معرض اعتیاد و معتاد به اینترنت

منبع	متغیر وابسته	SS	df	MS	F	p
گروه	تعلل ورزی تحصیلی	۱۶۳۱/۱۸۶	۲	۸۱۵/۵۹۳	۱۱/۸۰۷	۰/۰۰۱
	پرخاشگری	۲۸۷۱/۸۶۶	۲	۱۴۳۵/۹۳۴	۱۵/۹۹۳	۰/۰۰۱
خطا	تعلل ورزی تحصیلی	۲۷۸۳۸/۷۷۳	۴۰۳	۶۹/۰۷۸	۸۹/۷۸۵	۰/۰۰۱
	پرخاشگری	۳۶۱۸۳/۳۸۶	۴۰۳	۸۹/۷۸۵	۸۹/۰۷۸	۰/۰۰۱
کل	تعلل ورزی تحصیلی	۵۰۰۵۰/۷۰	۴۰۶			
	پرخاشگری	۸۹۴۵۶/۷۰	۴۰۶			

براساس نتایج آزمون تعقیبی LSD در جدول ۴، میانگین تعلل‌ورزی تحصیلی در دانشآموزان معتاد به اینترنت بیشتر از دانشآموزان بدون اعتیاد به اینترنت و در دانشآموزان در معرض اعتیاد به اینترنت بیشتر از دانشآموزان بدون اعتیاد به اینترنت بیشتر بوده است. همچنین نتایج این جدول نشان می‌دهد که بین پرخاشگری در دانشآموزان معتاد به اینترنت بیشتر از دانشآموزان بدون اعتیاد به اینترنت بوده است. اما بین پرخاشگری دانشآموزان معتاد به اینترنت و در معرض اعتیاد به اینترنت در میزان پرخاشگری تفاوت معنی‌دار به دست نیامد.

جدول ۴. خلاصه نتایج تحلیل آزمون تعقیبی LSD برای مقایسه تعلل ورزی تحصیلی و پرخاشگری در دانش‌آموزان بدون اعتیاد، درمعرض اعتیاد و معتمد به اینترنت

متغیرهای وابسته	گروه	در معرض اعتیاد به اینترنت	معتمد به اینترنت
تعلل ورزی تحصیلی	بدون اعتیاد به اینترنت	-۳/۴۴ (p<0.001)	-۷/۷۷ (p<0.001)
پرخاشگری	در معرض اعتیاد به اینترنت	- (p<0.001)	-۴/۳۴ (p<0.001)
بدون اعتیاد به اینترنت	-۵/۴۷ (p<0.001)	-۸/۰۰۵ (p<0.001)	- (p<0.031)
در معرض اعتیاد به اینترنت	- (p<0.001)	-۲/۵۴ (p<0.001)	- (p<0.001)

بحث و نتیجه‌گیری

هدف پژوهش حاضر بررسی شیوع اعتیاد به اینترنت و رابطه آن با تعلل ورزی تحصیلی و پرخاشگری دانش‌آموزان سال اول دبیرستان بود. نتایج نشان داد که ۷۲/۴ درصد دانش‌آموزان سال اول دبیرستان شهرستان اردبیل بدون اعتیاد به اینترنت، ۲۳/۴ درصد در معرض اعتیاد به اینترنت و ۴/۲ درصد دارای اعتیاد به اینترنت بوده‌اند. این نتیجه با یافته‌های قاسم‌زاده و همکاران (۱۳۸۶)، قاسم‌زاده و همکاران (۱۳۸۶)، کاس و همکاران (۲۰۱۳) گرینفیلد (۱۹۹۸) همخوان است که نرخ اعتیاد به اینترنت را به ترتیب ۳/۸، ۳/۲، ۳/۲ و ۵/۷ درصد گزارش کرده بودند. تحقیقات دیگر این میزان را بالای پایین گزارش کرده‌اند از جمله این تحقیقات می‌توان به یافته‌های سازمان و همکاران (۲۰۱۳)، نصیری و همکاران (۲۰۱۱)، تسای و همکاران (۲۰۰۹) و اسچانفلد و یان (۲۰۱۲) اشاره کرد که میزان اعتیاد به اینترنت را در کاربران به ترتیب ۱۵/۱، ۱۳/۸، ۱۷/۹ و ۰/۹ درصد گزارش کرده بودند.

در تبیین تنافق این نتیجه با یافته‌های قبلی می‌توان گفت که در این پژوهش دانش‌آموزان

شیوه اعتیاد به اینترنت و رابطه‌ی آن با تعلل‌ورزی و پرخاشکری در دانشآموزان

سال اول دبیرستان شهرستان اردبیل در تحقیق شرکت داده شده بودند و همین امر می‌تواند دلیلی بر این تناقض باشد. زیرا دانشآموزان سال اول دبیرستان به دلیل کنترل‌های والدین و دیگر شرایط تحصیلی از جمله درگیری در خواندن دروس دبیرستان به عنوان یک دوره‌ی تحصیلی جدید نسبت به دانشآموزان سطوح تحصیلی بالاتر کمتر در معرض اعتیاد به اینترنت قرار دارند. همچنین می‌توان گفت که شرایط فرهنگی شهرستان اردبیل می‌تواند در پایین بودن میزان نرخ اعتیاد به اینترنت در دانشآموزان سال اول دبیرستان دخیل باشد. زیرا استان اردبیل یکی از استان‌های مذهبی کشور می‌باشد و به احتمال زیاد مذهبی بودن خانواده‌ها و دانشآموزان می‌تواند موجب جلوگیری از استفاده بیشتر از اینترنت در میان آنان باشد.

نتایج همبستگی پیرسون نشان داد که بین اعتیاد به اینترنت با تعلل‌ورزی تحصیلی، تعلل‌ورزی در آماده کردن تکلیف و تعلل‌ورزی در آمادگی برای امتحان رابطه مثبت وجود دارد. به این معنی که با افزایش میزان اعتیاد به اینترنت میزان تعلل‌ورزی تحصیلی دانشآموزان سال اول دبیرستان نیز افزایش پیدا کرده است. این یافته با یافته‌های اواداکی (۲۰۱۱) متناقض است که نشان داد بین استفاده مشکل‌ساز از اینترنت با تعلل‌ورزی تحصیلی رابطه‌ی معنی‌دار وجود ندارد. اما با یافته‌های ورستچکو (۲۰۰۶) مبنی بر رابطه‌ی استفاده مشکل‌ساز از اینترنت با تعلل‌ورزی همخوان است. همچنین با یافته‌های مهرابی (۱۳۹۲) همخوان است که نشان داد بین اعتیاد به اینترنت با تعلل‌ورزی تحصیلی رابطه‌ی مثبت معنی‌دار وجود داشت.

در تبیین این یافته می‌توان گفت دانشآموزانی که به اینترنت اعتیاد دارند بیشتر از سایر دانشآموزان به اینترنت و گرددش در اینترنت می‌پردازند. به عبارت دیگر، اکثر ساعات روزانه و شبانه خود را به اینترنت اختصاص می‌دهند. بنابراین همین امر موجب می‌شود که آنان اینترنت را در اولویت اول قرار دهند و فعالیت‌های تحصیلی را به تأخیر بیاندازند، تکالیف را دیر انجام دهند و در آمادگی برای امتحان تأخیر داشته باشند. همچنین با توجه به آنکه همچنین با توجه به آنکه

فرینگ^۱ (۱۹۹۹)؛ به نقل از سعیدی و شکیبا، (۱۳۸۸) فقدان کنترل و کامپیوتر اولین اولویت زندگی را به عنوان دو نشانه از نشانه‌های اعتیاد به اینترنت بر شمردند، می‌توان گفت که دانش‌آموزان دارای اعتیاد به اینترنت بر روی میزان وقتی که به اینترنت اختصاص می‌دهد کنترلی ندارد، یعنی قادر نیستند که استفاده‌ی خود از اینترنت را متوقف یا محدود سازند. بنابراین هر چه دانش‌آموزان سال اول دبیرستان نمره‌ی بیشتری در اعتیاد به اینترنت داشته باشند، به احتمال زیاد امور تحصیلی خود را به تأخیر خواهند انداخت و نمره‌ی تعلل ورزی تحصیلی در آنان بیشتر خواهد شد. زیرا عدم کنترل در گذراندن وقت در اینترنت موجب می‌شود که آنان وقت کمتری برای پرداختن به امور تحصیل اختصاص دهند. همچنین اگر دانش‌آموزان به استفاده بیش از حد از اینترنت پردازنند چون برای کامپیوتر در زندگی روزانه ارزش فوق العاده‌ای قابل می‌شوند، این امر باعث می‌شود که آنان با تأخیر به امور تحصیلی خود پردازنند (سعیدی و شکیبا، ۱۳۸۸).

در مورد تناقض این یافته‌ها با یافته‌های اوذاکی (۲۰۱۱)، می‌توان گفت که نمونه‌ی پژوهشی در پژوهش اوذاکی (۲۰۱۱) دانشجویان بوده است. بنابراین دانشجویان به دلیل مشغله‌های درسی زیاد و به احتمال زیاد به دلیل استفاده مناسب و درسی از اینترنت کمتر دچار تعلل ورزی می‌شوند. زیرا آنها برای رسیدن به اهداف درسی و تحصیلی به جستجو در اینترنت می‌پردازنند؛ اما دانش‌آموزان سال اول دبیرستان بیشتر به خاطر سرگرمی و بازی‌های آنلاین کامپیوتراًی به جستجو در اینترنت می‌پردازنند که خود این امر در افزایش تعلل ورزی تحصیلی در آنان مؤثر است.

همچنین نتایج همبستگی پیرسون نشان داد که بین اعتیاد به اینترنت با پرخاشگری، خشم و پرخاشگری، تهاجم و توھین و لجاجت و کینه‌توزی رابطه‌ی مثبت معنی دار وجود دارد. به این معنی که با افزایش میزان اعتیاد به اینترنت میزان پرخاشگری و ابعاد آن نیز افزایش پیدا کرده است. این نتیجه با یافته‌های ین و همکاران (۲۰۱۱) و کو و همکاران (۲۰۰۹) همخوان است که به ترتیب

1 . Fring

شیوه اعتیاد به اینترنت و رابطه‌ی آن با تعلل‌ورزی و پرخاشکری در دانشآموزان

نشان دادند افراد مبتلا به اعتیاد به اینترنت خشونت بالایی را هم در جهان واقعی و هم در جهان مجازی (اینترنت) نشان دادند و نوجوانان دارای اعتیاد به اینترنت رفتارهای پرخاشگرانه زیادی را در طول یک سال گذشته گزارش کردند.

در تبیین این یافته می‌توان گفت دانشآموزانی که نمره‌ی بالایی در اعتیاد به اینترنت اختصاص می‌دهند معمولاً وقت و فرصت زیادی را به اینترنت و گرددش در دنیای اینترنت به خود اختصاص می‌دهند و این امر موجب می‌شود که آنان در معرض بسیاری از خطرات اینترنت از جمله چت کردن آنلاین، دیدن وبسایت‌های جنسی و خشونت آمیز و قماربازی‌های اینترنتی قرار گیرند که این رفتارها می‌تواند به عنوان محركی برای پرخاشگری و رفتارهای پرخاشگرانه در میان دانشآموزان باشد. زیرا کو و همکاران (۲۰۰۹) نشان دادند که بین چت کردن آنلاین، دیدن وبسایت‌های جنسی و قماربازی‌های اینترنتی با رفتارهای پرخاشگرانه رابطه‌ی مثبت وجود دارد.

نتایج تحلیل واریانس چندمتغیری و آزمون تعقیبی LSD نشان داد که بین دانشآموزان بدون اعتیاد، در معرض اعتیاد و معتاد به اینترنت در میزان تعلل‌ورزی تحصیلی تفاوت معنی‌دار وجود دارد. به این معنی که تعلل‌ورزی تحصیلی در دانشآموزان معتاد به اینترنت بیشتر از دانشآموزان بدون اعتیاد به اینترنت و در دانشآموزان در معرض اعتیاد به اینترنت بیشتر از دانشآموزان بدون تحصیلی دانشآموزان بدون اعتیاد، در معرض اعتیاد و معتاد به اینترنت در میزان می‌توان گفت که این نتیجه می‌تواند نتایج یانگ (۱۹۹۸) را تأیید نماید که نشان داد زمانی که دانشجویان وقت زیادی را به استفاده از اینترنت می‌گذرانند، باعث می‌شود که آنها تکالیف درسی، خواندن و مطالعه را به سختی انجام دهنند و خوابشان مختل شود که این امر عملکرد تحصیلی آنها را به صورت منفی تحت تأثیر قرار خواهد داد. زیرا دیر به خواب رفتن موجب افزایش خواب روزانه در آنان شده و به تبع آن تعلل‌ورزی در امور تحصیلی در آنان بیشتر خواهد شد.

همچنین نتایج تحلیل واریانس چندمتغیری و آزمون تعقیبی LSD نشان داد که بین دانشآموزان

بدون اعتیاد، در معرض اعتیاد و معتاد به اینترنت در میزان پرخاشگری تفاوت معنی‌دار وجود دارد. به این معنی که پرخاشگری در دانش‌آموزان معتاد به اینترنت بیشتر از دانش‌آموزان بدون اعتیاد به اینترنت بوده است. این یافته با یافته‌های یین و همکاران (۲۰۱۱) همخوان است که نشان دادند افراد مبتلا به اعتیاد به اینترنت از خشونت بالایی برخوردار هستند. همچنین می‌توان گفت که این نتیجه در راستای این یافته کو و همکاران (۲۰۰۹) قرار دارد که نوجوانان دارای اعتیاد به اینترنت رفتارهای پرخاشگرانه‌ی زیادی را گزارش می‌کنند.

در تبیین این یافته می‌توان گفت که استفاده زیاد از اینترنت و معتاد شدن به اینترنت باعث می‌شود که دانش‌آموزان وقت زیادی را صرف استفاده از اینترنت و وبگردی کنند و همین امر موجب می‌شود که آنان با بسیاری از رفتارها از جمله فریب‌های اینترنتی و رفتارهای پرخطر موجود در اینترنت آشنا شوند که به دنبال آن میزان پرخاشگری در آنان بیشتر خواهد شد. زیرا کسانی که آنان را فریب داده‌اند به صورت مستقیم در دسترس نیستند و موجب خشم درونی دانش‌آموز معتاد به اینترنت نسبت به آن افراد می‌شود. اما به دلیل اینکه خشم منجر به پرخاشگری می‌شود این دانش‌آموزان پرخاشگری را به صورت جایه‌جا شده نشان می‌هند. به این صورت که آنان به افراد دیگر از جمله اطرافیان و همکلاسی‌های خود پرخاشگری می‌کنند و رفتارهای پرخاشگرانه از جمله: تهاجم و توهین و لجاجت و کینه‌توزی نسبت به اطرافیان بروز خواهند داد.

مهمنترین محدودیت این پژوهش استفاده از ابزار خودگزارش‌دهی اعتیاد به اینترنت برای بررسی میزان شیوع اعتیاد به اینترنت در میان دانش‌آموزان سال اول دیبرستان بوده است، زیرا استفاده از پرسشنامه‌ی خودگزارش دهی و پاسخ دهی به آن با سوگیری همراه است و این سوگیری ممکن است در نتایج تحقیق تأثیر داشته باشد. بنابراین در تحقیقات آتی تعمیم نتایج باید با احتیاط صورت گیرد. از جمله محدودیت‌های دیگر این پژوهش محدود شدن نمونه به دانش‌آموزان سال اول دیبرستان ارديبل که تعمیم نتایج به دانش‌آموزان سایر شهرستان‌ها و سایر دوره‌های تحصیلی را با مشکل و احتیاط مواجه خواهد کرد. عدم بررسی تفاوت‌های

شیوه اعتیاد به اینترنت و رابطه‌ی آن با تعلل‌ورزی و پرخاشکری در دانشآموزان

جنسیتی دانشآموزان در متغیرهای پژوهش محدودیت دیگر این پژوهش بود. بنابراین در تحقیقات بعدی استفاده از حجم نمونه وسیع‌تر از میان مقاطع مختلف تحصیلی دانشآموزان دبیرستانی و پرداختن به تفاوت‌های جنسیتی مهم و مفید واقع خواهد شد. براساس این پژوهش پیشنهاد می‌شود که مسئولین آموزش و پرورش و مشاوران خطرات استفاده اعتیادآمیز از اینترنت را برای دانشآموزان سال اول دبیرستان تبیین کنند تا این طریق به کنترل تعلل‌ورزی و پرخاشگری در آنان کمک کنند. پیشنهاد می‌شود که راههای کاهش استفاده اعتیادآمیز از اینترنت به معلمان، مشاوران و دست‌اندرکاران مدرسه از طریق کارگاه‌های آموزشی و برنامه‌های ضمن خدمت آموزش داده شود تا آنها به راحتی بتوانند به دانشآموزان دارای اعتیاد به اینترنت کمک کنند.

References

- ابوالقاسمی، عباس و نریمانی، محمد. (۱۳۸۴). آزمون‌های روانشناسی. اردبیل: انتشارات باغ رضوان.
- جوکار، بهرام، و دلاورپور، محمدآقا. (۱۳۸۶). رابطه تعلل‌ورزی آموزشی با اهداف پیشرفت. اندیشه‌های نوین تربیتی، ۳(۴)، ۶۱-۸۰.
- پورعبدل، سعید؛ صبحی قراملکی، ناصر و عباسی، مسلم (۱۳۹۴). مقایسه‌ی اهمال کاری تحصیلی و سرزنشگی تحصیلی در دانشآموزان با و بدون اختلال یادگیری خاص. مجله ناتوانی‌های یادگیری، ۴(۳)، ۲۲-۳۸.
- راهدی‌فر، شهین؛ نجاریان، بهمن و شکرکل، حسین (۱۳۷۹). ساخت و اعتباریابی مقیاسی برای سنجش پرخاشگری. مجله علوم تربیتی و روانشناسی، ۳(۷)، ۷۳-۱۰۲.
- سعیدی، علی و شکیبا، ابوالقاسم. (۱۳۸۸). روانشناسی و آسیب‌شناسی ارتباطات اینترنتی. تهران: چاپ دوم، انتشارات سنبه.
- خرمایی، فرهاد؛ عباسی، مسلم و رجبی، سعید. (۱۳۹۰). مقایسه‌ی کمال گرایی و تعلل‌ورزی در مادران دانشآموزان با و بدون ناتوانی یادگیری. مجله ناتوانی‌های یادگیری، ۱(۱)، ۶۰-۷۷.
- علوی، سیدسامان؛ اسلامی، مهدی؛ مرآثی، محمد رضا؛ نجفی، مصطفی؛ جنتی پور، فرشته و رضابور، حسین. (۱۳۸۹). ویژگی‌های روان‌سنگی آزمون اعتیاد به اینترنت یانگ. مجله علوم رفتاری، ۴(۳)، ۱۸۳-۱۸۹.

قاسم زاده، لیلی؛ شهرآرای، مهرناز و مرادی، علیرضا. (۱۳۸۶). بررسی نرخ شیوع اعتیاد به اینترنت در دختران و مقایسه دختران معتمد و غیرمعتمد به اینترنت در متغیرهای تنهايی، عزت نفس و مهارتهای اجتماعی. *روان‌شناسی معاصر*، ۲(۱)، ۳۲-۳۸.

قاسم زاده، لیلی؛ شهرآرای، مهرناز و مرادی، علیرضا. (۱۳۸۶a). بررسی میزان شیوع اعتیاد به اینترنت و رابطه آن با تنهايی و عزت نفس در دانشآموزان دبیرستانی شهر تهران. *فصلنامه تعلیم و تربیت*، ۲۳(۱)، ۴۱-۶۸.

مشايخ، مریم و برجاعی، احمد. (۱۳۸۲). بررسی رابطه احساس تنهايی با نوع استفاده از اینترنت در گروهی از دانشآموزان دبیرستانی. *تازه‌های علوم شناختی*، ۵(۱)، ۳۹-۴۴.
مهرابی، مهرناز (۱۳۹۲). رابطه اعتیاد به اینترنت با تعلل ورزی و انگیزش تحصیلی دانشآموزان دختر سال اول دبیرستان. *پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد همدان*.

Abolghasemi, A., & Narimani, M. (2007). *Psychological test*. Ardabil: Bag-e-Rezvan Publication. (Persian)

Alavi, S. S., Eslami, M., Marathi, M., Najafi, M., Jantipoor, F., & Rezapoor, H. (2010). Psychometric qualities of internet addiction scale of Young. *Journal of behavioral Science*, 4(3), 183-189. (Persian)

Chen, Y. F., & Peng, S. (2008). University students' Internet use and its relationships with academic performance, interpersonal relationships, psychosocial adjustment, and self-evaluation. *Cyber Psychology & Behavior*, 11(4), 467-469.

Chou, C., & Hsiao, M. (2000). Internet addiction, usage, gratification, and pleasure experience: the Taiwan college students' case. *Computer and Education archive*, 35(1), 65-80.

Dong, G.Q.L., Zhou, H., & Zhao, X (2011). Precursor or Sequela: Pathological Disorders in People with Internet Addiction Disorder. *Plos One*, 6(2), 1-5.

Ellis, A., Cnaus, W.J.(2002). Overcoming procrastination (Rev. Ed). New York: New American Library.

Ghasemzadeh, L., Shahrray, M. & Moradi, A. (2007). Prevalence of internet addiction in females and comparsion of addicted and non-addicted to internet females in lonely, self-esteem and social skills. *Contemporary Psychology*, 2(1), 32-38. (Persian)

Ghasemzadeh, L., Shahrray, M. & Moradi, A. (2007). Prevalence of internet addiction in female's high school student of Tehran. *Journal of Education*, 23(1), 41-61. (Persian)

Grüsser, S.M., Thalemann, R., & Griffiths, M.D. (2007). Excessive computer game playing: evidence for addiction and aggression? *Cyber Psychology & Behavior*, 10(2), 290-292.

Javkar, B., & Delavarpoor, M. (2007). Relationship between academic procrastination and goals achievement. *New Thoughts in Education*, 3(3-4), 61-80.

شیوه اعتیاد به اینترنت و رابطه‌ی آن با تعلل‌ورزی و پرخاشکری در دانشآموزان

- Kaplan, B.J., & Sadok .H.I., (2002). *Kaplan and Sadock's Synopsis of Psychiatry: Behavioral Sciences/Clinical Psychiatry*. Philadelphia: Lippincott Williams.
- Ko ,C. H., Yen, J. U., Liu, S. C., Huang, C. F., Yen, C. F. (2009). The Associations between Aggressive Behaviors and Internet Addiction and Online Activities in Adolescents. *Journal of Adolescent Health*, 44(6), 598-605.
- Khormaei, F., Abbasi, M. & Rajabi, S. (2011). A Comparison of Perfectionism and Procrastination in Mothers of Students with and without Learning Disability. *Journal of Learning Disabilities*, 1 (1), 60-77. (Persian)
- Kuss, d, j., Griffiths, M, D., & Binder, J. F. (2013). Internet addiction in students: Prevalence and risk factors. *Computers in Human Behavior*, 29(3), 959–966.
- Li, H., Wang, J., & Wang, L. (2009). A survey on the generalized problematic internet use in Chinese college students and its relations to stressful life events and coping style. *International Journal of Mental Health and Addiction*, 7(2), 333-346.
- Lubbers, M. J., Van Der Werf, M. P.C., Kuyper, H., & Hendriks, A.A. J. (2010). Does homework behavior mediate the relation between personality and academic performance? *Learning and Individual Differences*, 20(3), 203-208.
- Man, S.L.(2006). *Prediction of internet addiction for undergraduates in Hong Kong*. Hong Kong: Baptist University Publication.
- Mashaei, N., Asadpour., Pourrashidi Boshrabadi, A., Rezahosseini, Ayatollahi, A., Bidaki, R., & Arab BaniAsad, F. (2013). The Prevalence Of Internet Addiction Among The Students Of Rafsanjan University Of Medical Sciences. *ASEAN Journal of Psychiatry*, 14 (2), 109-115. (Persian)
- Mashaeikh, M., & Borjali, A. (2003). Relationship between lonely felling and using the internet among High school students. *Advances in Cognitive Science*, 5(1), 39-44. (Persian).
- Mehrabi, M. (2013). *Relationship between internet addiction with procrastination and academic motivation in grade 1 high school students*. Thesis dissertation of M. A in psychology, Islamic Azad University of Hamedan branch. (Persian)
- Mehroof, M., & Griffiths, M. D. (2010). online gaming addiction: the role of sensation seeking, self-control, neuroticism, aggression, state anxiety, and trait anxiety. *Cyber psychology Behavior and Social Networking*, 13(3), 313-6.
- Murali, V., & George, S. (2007). Lost online: an overview of internet addiction. *Adv Psychiatr Treat*, 13, 24-30.
- Nasiri, E., Raei., Vatani, J., Keshavarz, S., & Hashiani, A. (2011). Survey the Prevalence of Internet Addiction and its Influential Factors in Persian College Student in 2011. *Middle-East Journal of Scientific Research*,10 (1), 50-53. (Persian)
- Odaci, H. (2011). Academic self-efficacy and academic procrastination as predictors of problematic internet use in university students. *Computers & Education Archive*, 57(1), 1109-1131.
- Pourabdol, S., Sobhi -Gharamaleki, N. & Abbasi, M.(2015). A comparison of academic procrastination and academic vitality in students with and without specific learning disorder. . *Journal of Learning Disabilities*, 3 (4), 22-38. (Persian)

- Rømer Thomsen, K.C.M., J. Linnet, M.L., Kringselbach & Møller, A. (2009). Severity of gambling is associated with severity of depressive symptoms in pathological gamblers. *Behavioral Pharmacology*, 20(5-6), 527-36.
- Saeedi, A., & Shakiba, A. (2009). *Psychology and vulnerability of internet communication*. Tehran: Sonbole Publication. (Persian)
- Sasmaz, T., Oner, S., Kurt, A. O., Yapici, G., Yazici, A. E., Bugdayci, R., & Sis, M. (2014). Prevalence and risk factors of Internet addiction in high school students. *Euroapenr Journal of Public Health*, 24(1), 15-20.
- Schoenfeld, D., & Yan, Z. (2012). Prevalence and Correlates of Internet Addiction in Undergraduate Students: Assessing with Two Major Measures. *International Journal of Cyber Behavior, Psychology and Learning*, 2(2), 16-34.
- Sodock, B.J., & Sadock VA. (2005). *Comprehensive text book of psychiatry*, 8th.ed., Philadelphia, Williams & Wilkins, p 994.
- Solomon, L. J., & Rothblum, E. D. (1984). Academic procrastination: Frequency and cognitive-behavioral correlates. *Journal of Counseling Psychology*, 31, 503-509.
- Steel, P., Brothen, T., & Wambach, C. (2001). Procrastination and personality, performance, and mood. *Personality and Individual Differences*, 30(1), 95-106.
- Tsai, H.F., Cheng, S.H., Yeh, T.L., Shih, C., Chen, K.C., Yang, Y.C., Yang, Y. K. (2009). The risk factors of Internet addiction—A survey of university freshmen. *Psychiatry Research*, 167 (3), 294–299.
- Widyanto, L., Mc Murran, M. (2004). The psychometric properties of the internet addiction test. *Cyber Psychology Behavior*, 7(4), 443-50.
- Wrtschko, G. (2006). Problematic internet use, Flow and procrastination in the workplace. MA dissertation in psychology, University of Witwatersrand.
- Wu, H., Zhu, K. (2004). Path analysis on related factors causing internet addiction disorder in college students. *Chinese Journal of Public health*, 20, 1363–1366.
- Yen, J.Y., Yen, C.F., Wu, H.Y., Huang, C.J., Ko, C. H. (2011). Hostility in the real world and online: the effect of internet addiction, depression, and online activity. *Cyber psychology Behavior and Social Networking*, 14(11), 649-55
- Young, K. (1996). *Internet addiction: The emergence of a new clinical disorder*. University of Pittsburgh at Bradford. In: Paper presented at the 104th annual meeting of the American Psychological Association, August 15, Toronto, Canada.
- Young, K. (1998) *Caught in the Net: how to recognize signs of Internet addiction and a winning strategy for recovery*. New York: Wiley.
- Zahedifar, S., Najarian, B., & Shokrkon, H. (2000). Construction and validity of scale for assessing the aggression. *Journal of Education and Psychology*, 3(7), 73-102. (Persian)

Prevalence of internet addiction and its relationship with academic procrastination and aggression in students

A. Kiamarsi¹ & S. Aryapooran,²

Abstract

Internet addiction is one of the problems of school students in recent years. The purpose of this study was to examine the prevalence of internet addiction and its relationship with academic procrastination and aggression in first grade senior high school students. To this end, 406 high school students in the first grade in Ardabil were selected by clustered sampling. They filled out the Internet Addiction Test (Young, 1996), Procrastination Assessment Scale-Students (Solomon & Rothblum, 1984) and Aggression Questionnaire (Zahedifar et al., 2000). The study had a cross-sectional design. Pearson correlation and Multivariate Analysis of Variance (MANOVA) were used to analyze the data. The results indicated that 72.4% of students did not have internet addiction, 23.4% were at risk for internet addiction and 4.2% had internet addiction. The results also showed that there was a positive correlation between internet addiction and academic procrastination and aggression. Furthermore, academic procrastination was higher in students with internet addiction and students with potential internet addiction than students without such addiction. Also, aggression was higher in students with internet addiction than students without internet addiction. Thus, the prevalence of internet addiction and its related variables (especially academic procrastination and aggression) among high school students are important for researchers and school counselors.

Keywords: Internet addiction, academic procrastination, aggression.

---

1. Faculty Member of Islamic Azad University, Ardabil Branch (a.kiamarsi52@gmail.com)
2. Assistance Professor of Psychology, Malayer University